

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/76/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117220970
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117220970.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne: Q. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie spotrebiteľského úveru za bezúročný a bez poplatkov a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 12Csp/225/2017-83 zo dňa 19.03.2019 takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výrokoch IV. a V. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu I. inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto cit.:

„I. U r č u j e, že úver zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, je bezúročný a bez poplatkov.

II. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v článku I., bod 7.1 Dohody o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaný v znení: „Zákazník sa zaväzuje, že uzavretie Dohody zaplatí mesačne Poskytovateľovi odplatu vo výške 2,57 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v Oznámení Veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.“, je neprijateľná.

III. Žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania vo vzťahu k uplatnenému nároku o určenie bezúročnosti a bez poplatkov a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienke, o ktorých výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti o určenie, že zmluvná podmienka uvedená v bode 6 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX je neprijateľná, z a m i e t a.

V. Žalovaný má vo vzťahu k žalobkyne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania vo vzťahu k nároku určenia, že zmluvná podmienka uvedená v bode 6 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX je neprijateľná, o ktorých výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. “

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 40 ods. 3, § 43a ods. 1, § 43c ods. 1, § 44 ods. 1 a 2, § 44 ods. 2, § 46 ods. 2, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 5 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1 a 2 písm. l), § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 137 písm. d) a § 298 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že je nesporné, že zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX vrátane dohody o poskytovaní služieb uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Zároveň zmluvu o revolvingovom úvere je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy t.j. ku dňu 22.05.2015. Súd prvej inštancie sa stotožnil s tvrdením žalobcu o chýbajúcich povinných náležitostiach zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ (doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) a l/ (výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia) zákona č. 129/2010 Z.z. Na základe uvedeného posúdil poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkový s poukazom na § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. Považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku upravenú v bode 7.1 Dohody o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky však súd prvej inštancie neprijal vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru. Sporný poplatok nepovažoval súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku, aj keď súhlasil, že nebol individuálne dojednaný, keďže tento poplatok je súčasťou predtlačenej formuláru, obsah ktorého žalobkyňa ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť. Na druhej strane je však zrozumiteľný a určitý a jasne z jeho označenia vyplýva, že protiplnením je poskytnutie úveru. Právna úprava pritom nevylučuje, aby účastníci úverovej zmluvy si nemohli dohodnúť ako odplatu za poskytnutie úveru okrem úroku aj jednorazový poplatok. Ten je dostatočne transparentný, je uvedený medzi údajmi o žiadanom aj schválenom úvere, a preto žalobkyňa bol dostatočne zrozumiteľne uzročený s tým, že okrem dohodnutého úroku má zaplatiť aj tento poplatok. V tejto súvislosti pripomienky európskej komisie v konaní vedenom na Súdnom dvore EÚ z 03.02.2014, ktoré boli spracované v rámci prejudiciálneho konania na základe návrhu Krajského súdu v Prešove v spore Zdenka Sobotku proti spoločnosti Provident Financial s.r.o.

4. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP nezisťiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Žalobkyňa uplatnila tri rovnocenné nároky, pričom úspešná bola pri dvoch nárokoch, kde súd priznal samostatne nárok na náhradu trov podľa úspešnosti žalobkyne a žalovaného.

5. Proti tomuto rozsudku, čo do výrokov IV. a IV. podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Na rozdiel od súdu prvej inštancie, nepovažovala sporný poplatok za zrozumiteľný, určitý a jasný, lebo nevie za čo tento poplatok, „za poskytnutie úveru“ je, keď za poskytnutie úveru sú odmenou úroky z úveru. Aké konkrétne úkony, akej kvantity a kvality ma žalovaný na mysli pod pojmom poplatok za poskytnutie úveru nevie. Nikdy je to nikto nevysvetlil. Napádaná zmluvná podmienka robí pre bežného spotrebiteľa neurčitým a nezrozumiteľným samotnú cenu úveru, ak by nebolo potrebné uskutočniť, pre spotrebiteľa náročné počtové úkony. Nakoľko je vyjadrenie ceny úveru, v časti poplatku za poskytnutie úveru neurčité a nezrozumiteľné, nedá sa ani jednoznačne určiť, či má byť tento poplatok považovaný za súčasť ceny úveru, alebo ide o vedľajšie dojednanie. Poukázala na bod 10. záverov pripomienok Európskej komisie podľa ktorého Smernica Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že na účely tejto smernice má relevanciu skutočnosť, že za poplatok za vedľajšiu službu dostáva spotrebiteľ plnenie, ktoré prevažne nie je v jeho záujme, ale v záujme veriteľa. Ak je zmluvná podmienka výlučne v záujme veriteľa, môže byť táto skutočnosť rozhodujúca pri skúmaní nekalosti danej podmienky. Ďalej poukázala aj na judikatúru Krajského súdu v Prešove, v zmysle ktorej bola predmetná zmluvná podmienka, vo vzťahu k žalovanému, určená za neprijateľnú (napr. sp. zn. 13Co/61/2017, z 24.4.2017, 21Co/111/2017, z 29.5.2018, 22Co/97/2018, z 27.11.2018). Z uvedených dôvodov navrhla rozsudok v napadnutých výrokoch zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Mal za to, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď zamietol žalobu v časti určenia, že poplatok za poskytnutie úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Poprel tvrdenia žalobcu, že poplatok za poskytnutie úveru zakladá značnú nerovnováhu v

právach a povinnostiach zmluvných strán. Poukázal na skutočnosť, že otázku poplatku, jeho prípustnosti a prijateľnosti bola osobitne posúdená Národnou bankou Slovenska vo veci vedenej pod číslom OFS - 12322/2015. Na základe uvedeného tvrdil, že poplatok za poskytnutie úveru je prípustný a dovolený. Z jeho označenia je nepochybné, za čo konkrétne sa uhrádza. Poplatok definuje svojím názvom (označením), za čo sa platí. Ide o platbu za takú činnosť, ktorá je aj v záujme spotrebiteľa (získanie peňažných prostriedkov). Vyššie uvedené podporuje aj zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Českej republiky, sp.zn. Cpjn 203/2013 (stanovisko vo veci bankových poplatkov). To, že poplatok za poskytnutie úveru je započítaný do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ uhradiť v súvislosti s poskytnutým úverom, vyplýva aj zo zmluvy, kde sa uvádza „Celková čiastka, ktorú musí Dlužník zaplatiť (t. j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru + poplatok za poskytnutie úveru)“. Na základe uvedeného žalovaný žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 CSP vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

8. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Žalobkyňa v odvolaní napadla výrok V. spolu so súvisiacim výrokom VI. o trovách konania.

9. Žalobkyňa v odvolaní namietala nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) ohľadne ne/prijateľnosti zmluvnej podmienky v zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uvedenej v bode 6 v znení: „Poplatok za poskytnutie úveru: 114 eur“.

10. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“) zo dňa XX.XX.XXXX. Predmetom Zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 1.140 eur, so splatnosťou úveru v 30 mesačných splátkach vo výške 46,48 eura. V bode 6. Údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu je upravený poplatok za poskytnutie úveru vo výške XXX eur. Odvolací súd považuje za správny právny záver súdu prvej inštancie, že právny vzťah žalobkyne a žalovaného založený na základe tejto zmluvy je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

12. Žalovaný ako veriteľ vyúčtoval poplatok za poskytnutie úveru vo výške 114 eur. Z rozhodovacej praxe je tunajšiemu súdu známe, že žalovaný poskytnutý úver automaticky zníži o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Spotrebiteľ tak reálne neobdrží sumu, ktorá je uvedená v zmluve ako istina/výška úveru, ale istinu poníženú o výšku poplatku za poskytnutie úveru. V prípade predmetného úveru žalobkyňa teda od žalovaného obdržala sumu úveru 1.026 eur a nie 1.140 eur. Žalovaný si tak vyúčtoval poplatok vo výške 10 % samotného úveru, ktorý žalobkyňa reálne nikdy neobdržala.

13. Odvolací súd zdôrazňuje, že predmetná Zmluva bola vyhotovená veriteľom - dodávateľom, poskytovateľom služieb, bez možnosti žalobkyne privodiť jej zmenu, ktorá tým, že podpísala zmluvu, keďže mala záujem o poskytovanú službu, musela prijať aj ostatné podmienky zmluvného vzťahu určené dodávateľom, vrátane poplatkov. Táto zmluvná podmienka je zakomponovaná do textu zmluvy, teda je súčasťou vopred pripravenej formulárovej zmluvy a podľa názoru súdu nebola so žalobkyňou individuálne dojednaná. Zmluvná podmienka upravujúca poplatok za poskytnutie úveru tak nebola so

spotrebiteľom individuálne dojednaná (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka), preto podlieha prieskumu v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

14. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná.

15. Princíp ochrany spotrebiteľa vyžaduje transparentnosť zmluvných dojednaní, ktoré sú spotrebiteľovi dodávateľom predkladané k podpisu. Z nich musí byť zrejmé, aké bude finálne finančné zaťaženie príjemcu úveru, lebo len takto informovaný spotrebiteľ môže urobiť spoľahlivú komparáciu na trhu dostupných a ponúkaných úverov bez toho, aby neskôr zistil, že vychádzal zo zámerne skreslených informácií. Problém ochrany spotrebiteľa nespočíva v zákaze obchodných podmienok, ale v možnosti sa s nimi riadne oboznámiť v ich zreteľnom označení, formulácii a možnosti ich po zrelej úvahe akceptovať alebo odmietnuť.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že v predmetnom prípade priamo v žiadosti o poskytnutie úveru/zmluve o úvere je žalovaným predformulovaná žiadosť dlžníka o prevod čiastky úveru na jeho účet (bod 12. zmluvy), teda žalovanému je už v čase uzavretia zmluvy zrejmé, že dlžník žiada o čerpanie finančných prostriedkov okamžite, t.j. momentom uzatvorenia zmluvy, a to v plnej výške určenej zmluvou. Zdá sa tak, že obdobie „rezervácie“ prostriedkov v danom prípade nenastáva, a preto dojednanie poplatku za poskytnutie úveru by bolo neprijateľné s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľovi zaň nie je poskytnuté zo strany veriteľa žiadne protiplnenie. Odvolací súd má za to, že v danom prípade odplatu za poskytnutie úveru predstavuje dojednaný úrok ako cena úveru, a preto nemôže obstať poplatok ani ako ďalšie plnenie toho istého charakteru a účelu, len pod iným názvom. Pokiaľ by išlo o poplatok za služby spojené s administratívnou agendou, tie predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie dodávateľa spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Z neprijateľnej zmluvnej podmienky žalovanému nevzniká nárok na plnenie voči žalobkyni, keďže neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

17. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok vo výrokoch IV. a V. zrušil v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

18. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude opätovne rozhodnúť o návrhu žalobkyne na vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky - poplatku za poskytnutie úveru vo vyššie naznačených intenciách. Súd prvej inštancie svoje závery odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP tak, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).